41633 - İçerisinde bayram günü de olmak üzere Zilhicce'nin ilk on gününde oruç tutmak müstehap mıdır?

Soru

Ben, sitenizde Arefe günü orucunun fazîletini okudum.Fakat Zilhicce'nin ilk on gününün orucunun da fazîletli olduğunu okudum. Bu doğru mudur? Bu doğru ise, bana 9 gün mü, yoksa 10 gün mü oruç tutabileceğimi söyleyebilir misiniz? Çünkü 10. gün, bayram (kurban bayramı) günüdür?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Zilhicce'nin ilk dokuz günü oruç tutmak müstehaptır.

Buna delâlet eden, İbn-i Abbas'ın -Allah ondan ve babasından râzı olsun- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet ettiği şu hadistir:

مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ. فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللهِ! وَلاَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَلاَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ، إِلاَّ رَجُلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ، فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذَلِكَ بِشَيْءٍ. [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه]

"Bu günlerde yapılan salih amelin, Allah Teâlâ'ya daha sevimli olduğu bu on günden (Zilhicce'nin ilk on gününden) başka günler yoktur.

Sahâbe:

-Ey Allah’ın Elçisi! Allah yolunda cihad da mı? dediler.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Allah yolunda cihad bile...

Ancak Allah yolunda (savaşmak için) canı ve malıyla çıkan ve bu ikisinden hiçbir şeyle geri dönmeyen (canını ve malını veren) kimse bunun dışındadır."[1]

عَنْ هُنَيْدَةَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ امْرَأَتِهِ عَنْ بَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصُومُ تِسْعَ ذِي الْحِجَّةِ، وَيَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ: أَوَّلَ اثْنَيْنِ مِنَ الشَّهْرِ وَخَمِيسَيْنِ. [رواه أحمد وأبو داود وصححه الألباني]

Huneyde b. Hâlid'den, o eşinden (hanımından), o da Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bazı hanımlarından rivâyet ettiğine göre, (Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hanımlarından (Hafsa veya Ümmü Seleme) şöyle dedi:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Zilhicce'nin ilk dokuz günü, Âşûrâ (Muharrem'in onuncu) günü ve her (hicrî) ayın ilk Pazartesi günü ile sonraki iki Perşembe günleri olmak üzere 3 gün oruç tutardı."[2]

Bayram günü orucuna (bayram gününde oruç tutmaya) gelince, bu haramdır. Bunun haram olduğuna delâlet eden Ebu Saîd'in -Allah ondan râzı olsun- merfu' olarak rivâyet ettiği şu hadistir:

[نَهَى النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ صَوْمِ يَوْمِ الْفِطْرِ وَالنَّحْرِ. [رواه البخاري ومسلم

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Ramazan bayramının (birinci) günü ile Kurban bayramının (birinci) günü oruç tutmayı yasakladı."[3]

İslâm âlimleri, bu iki günde oruç tutmanın haram olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Zilhicce'nin ilk on gününde yapılan salih ameller, diğer günlerde yapılan salih amellerden daha fazîletlidir. Oruca gelince, sadece ilk dokuz gün oruç tutulur. Onuncu gün ise, bayram günüdür ve bu günde oruç tutmak haramdır.

Buna göre, 'Zilhicce'nin ilk on gününde tutulan orucun fazîletinden kastedilen; yalnızca ilk dokuz günde tutulan oruçtur.'Zilhicce'nin ilk on günü' denmesinin sebebi ise; genelleme dolayısıyladır.[4]

---

[1] Buhârî; hadis no: 969.

[2] Ahmed, hadis no: 21829. Ebu Davud; hadis no: 2437. Nasbu'r-Râye'nin yazarı,(c: 2, s:180'de) hadis zayıftır, demiştir.Fakat Elbânî hadis sahihtir, demiştir.

[3] Buhârî, hadis no:1992. Müslim, hadis no: 827.

[4] Bkz: Nevevî; 'Sahih-i Müslim Şerhi', hadis no: 1176.